

فرهنگستان

شماره مسلسل ۳۳۵۰
پنجمین شماره ۲۶ مهر ۱۳۹۷
۸ صفر ۱۴۴۰
۱۸ اکتبر ۲۰۱۸
شماره ۲۶۱۲

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۶۰۰ تومان

www.fdn.ir

Vol.10 | No. 2612 | 16 Pages

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

گزارش فروش «همه می‌دانند»
در اروپا و آمریکای لاتین

چرا کم فروختی
فرهادی؟

۶ گام دانشگاه آزاد اسلامی برای حل مشکل داوطلبان

مسیر حل مشکل پزشکی‌ها

تحقق وعده سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی: سرپرست مرکز سنجش و پذیرش دانشگاه تغییر کرد

همین صفحه را بخوانید

رهبر معظم انقلاب در دیدار نخبگان و استعدادهای برتر علمی مطرح کردند

نگاه به غرب یعنی کوچک شدن ملت

خبری از افزایش وام مسکن نیست

رکود مسکن عمیق تر شد

۱۸۰۰

اهداف اقتصادی تلگرام در ایران چیست؟

ضرر ۹/۵ میلیارد دلاری تلگرام از فیلترینگ

۱۸۰۰

نقدی بر خوانش فیرحی از عاشورا

عاشورا در پارادایم چپ

۱۰۰۰

سرمقاله

پیش‌فرض‌ها در علوم انسانی باید جدی گرفت عاشورا در پارادایم چپ

اخیرا یک گفتار صوتی درباره عاشورا شنیدم که برخی درساره آن گفته بودند: «ارزش میلیون‌ها بار شنیدن دارد!» این گفتار متعلق به جناب

پرویز امینی
استاد دانشگاه

فیرحی از اساتید حوزوی و روحانی علوم سیاسی دانشگاه تهران بود. چیزی که در این سخنرانی توجه من را جلب کرد، فضای مارکسیستی و چپ‌گرایانه حاکم بر این گفتار درباره عاشورا بود. تکیه بر «تعارض در جامعه» که سنت مارکسی در جامعه‌شناسی است، در کل گفتار موج می‌زند و بسخران به‌مثابه این سنت در ارائه تحلیل از تحولات جامعه منجر به عاشورا، دائما به بازخوانی این تعارض‌ها می‌پردازد. مثلا در آغاز به‌عنوان فرض اساسی خود بر تعارض جامعه با دولت تاکید و در امتداد تلاش می‌کند عاشورا را محصول تعارض و تضاد جامعه و دولت تحلیل کند. یکی دیگر از نشانه‌های فضای چپ‌گرایانه در ایسن گفتار، فضای ساختارگرایانه حاکم بر آن و بی‌توجهی به عاملیت‌ها در شکل‌گیری روندها و تحولات اجتماعی است. تاکید بر مساله رانت از طریق غنائم، به‌عنوان وجه ساختاری دولت رانتیر در دوره یکی از خلفا و امتداد آثار آن است که منجر به عاشورا شده است.

تقلیل‌گرایی اقتصادی و ریداکشن تحولات اجتماعی منجر به عاشورا به مناسبات اقتصادی، ازجمله نشانه‌های دیگری است که افق مارکسیستی ایسن گفتار را باز می‌گشاید. گوینده توزیع نابرابر ثروت بر اثر برخی امتیازات به بخشی از جامعه اسلامی و محروم ماندن بقیه را به‌عنوان ظلم ساختاری تحلیل می‌کند و در این شرایط ضعفای جامعه از حسین انتظار دارند که دست به قیام برند! حتی عبارت منقول از امام حسین در «وَأَنَّمَا حَرَجْتُ لَطَلَفَ الْأَصْلَاحِ فِي أَمَّةٍ جَدِي، أَرِيدُ أَنْ أُمِّرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأُلْهِىَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَسِيرُ بِسِيرَةِ جَدِّي وَأَبِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ» را به رفع همین ظلم ساختاری اقتصادی تحویل کرده و فروکاست می‌دهد. استفاده از تاریخ به شکل گزینشی اما مصادره کردن آن به‌عنوان یک قاعده عام و به‌مثابه یک کل شبیه تکیه‌ای که مارکس در تحلیل خود از جامعه و پیشگویی آینده بر تاریخ دارد، ازجمله وجوه دیگر تلقی دست‌چپی گوینده از عاشوراست.

از جمله نکات جالب، تفسیر عبارت معروف «اناقبیل‌العبره» امام‌حسین(ع) برخلاف قول مشهور، به کشته بغض‌نترکیده محرومان و مظلومان بود که ناخودآگاه حسین(ع) را در چهره مارکس صورت‌بندی می‌کند. پیشتر تا گوینده در میزگردی درباره پوپولیسم، بر اهمیت پیش‌فرض‌ها تاکید کرده بودم و البته جناب فیرحی هم در همان جلسه و هم در حاشیه جلسه بر بی‌اهمیت دانستن پیش‌فرض‌ها تاکید داشت. استفاده از سنت هرنونتیک و فوقوبی البته به شکل غیردقیق و مناقشه‌برانگیز در کتاب «دانش قدرت و مشروعیت» نشانه‌ای دیگر از بی‌توجهی به پیش‌فرض‌ها و نیز استفاده از مفهوم governmentality از کتاب «زایش زیست‌سیاست» فوکو به‌مثابه یک تلقی پساساختارگرایانه در تحلیل سنتی‌ترین دانش‌ها -یعنی فقه- استمرار همین بی‌توجهی به پیش‌فرض‌هاست. پیش‌فرض‌ها در علوم به‌خصوص علوم انسانی و اجتماعی اینقدر اساسی است که بدون آنها به فهم شکل می‌گیرد و نه نقد و نظریه‌پردازی ممکن است.

گزارش

مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی

این روزها تمام هم و غم خود را برای حل مشکلات داوطلبان علوم پزشکی گذاشته‌اند؛ اما ماجرا چیست؟ حدود ۱۰ روز

پیش بود که برخی دانشجویان به نحوه پذیرش خود در دانشگاه آزاد اسلامی معترض شده و با حضور در واحد علوم پزشکی این دانشگاه خواستار حل این مشکل از سوی مسئولان شدند. آنها در سخنان خود اعلام کرده بودند از سوی دانشگاه آزاد اسلامی با آنها تماسی گرفته و اعلام شده است جزء قبول‌شدگان ذخیره هستند، بنابراین می‌توانند برای ثبت‌نام به واحد علوم پزشکی مراجعه کنند، اما زمانی که به واحد علوم پزشکی مراجعه کرده‌اند متوجه شده‌اند که ثبت‌نام‌شان منتفی است؛ چراکه قبولی آنها قطعی نبوده است. سخنان این دانشجویان در حالی مطرح شد که دانشگاه از همان ابتدای امر اعلام کرده بود امسال تکمیل ظرفیت نخواهد داشت و گویا سوءبرداشت از قوانین و برخی آیین‌نامه‌ها باعث بروز چنین اشتباهی از سوی دانشجویان شده است. البته این دست مشکلات تنها مختص به دانشگاه آزاد اسلامی نیست و هرساله با اعلام نتایج کنکور شاهد تجمعات و اعتراض داوطلبان مقابل سازمان سنجش هستیم. سال گذشته هم برخی داوطلبان در اعتراض به نتایج آزمون سراسری ۹۶ مقابل سازمان سنجش تجمع کردند. با این حال مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی از آنجا که همواره دانشگاه را «صدای دانشجو» می‌دانند خود را موظف به حل این مشکل دانسته و تمام امکانات خود را برای حل آن بسیج کردند. گویا وزارت علوم هم برای حل این مشکل اعلام آمادگی کرده است. دیروز منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در گفت‌وگویی اعلام کرد: «وزارت علوم با دانشگاه آزاد اسلامی صحبت کرده است تا به کمک یکدیگر بتوانیم مشکل ایجادشده برای داوطلبان را برطرف کنیم. دانشگاه آزاد اسلامی خود در حال برنامه‌ریزی برای رفع مشکل داوطلبان است و اگر زمانی نیاز به کمک داشته باشد وزارت علوم برای همکاری جهت از بین بردن این مشکل خاص حتما و در اسرع وقت اقدام خواهد کرد».

در این میان محمد مهدی طهرانچی، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی شخصا برای حل مشکل این دانشجویان پیشقدم شد و طی روزهای اخیر اقدامات متعددی را برای رفع آن انجام داد.

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی در اولین اقدام خود پس از اطلاع از مشکل داوطلبان علوم پزشکی در مصاحبه با بخش‌های خبری از حل این مشکل سخن گفت و اعلام کرد مشکلات این دانشجویان را شخصا پیگیری می‌کند. او البته همان زمان گفته بود: «از ابتدا هم ذخیره به‌معنی اعلام قطعی قبولی نبوده است و دانشجویان برحسب ردیف ذخیره پذیرفته می‌شوند و هرکدام از دانشجویان که ثبت‌نام کنند اگر در ردیف ذخیره، بالاتر از دیگران باشند حق آنها نگه داشته می‌شود». اما گویا برخی دانشجویان بعد از آنکه در لیست ذخیره قرار گرفتند با تصور اینکه این نتیجه قطعی است به واحد علوم پزشکی مراجعه کرده بودند در حالی که نتیجه قطعی نبوده است. طهرانچی البته گفته بود دانشجویان نگران نباشند؛ چراکه وجهی که پرداخت کرده‌اند، در اسرع وقت به آنها بازگردانده می‌شود اما به‌هیچ‌وجه نمی‌توان با پرداخت شهریه برای کسی حق تقدم قائل شد.

رئیس بزرگ‌ترین دانشگاه حضوری جهان در دومین اقدام خود برای اطمینان خاطر داوطلبان، عنایت‌الله ملکی تبار را مامور حل مشکلات آزمون پزشکی و رسیدگی به اعتراض، شکایت و خواسته‌های داوطلبان کرد و به او ماموریت داد با تمام ظرفیت‌ها و امکانات، شکایات، اعتراض‌ها و خواسته‌های داوطلبان را بررسی کرده و به‌صورت موردی به همه آنها پاسخ مناسب دهد؛ پاسخی که براساس «حق و عدل» باشد. طهرانچی تاکید کرد بود رفع ابهام و کاهش نگرانی‌های داوطلبان و خانواده‌های آنها باید محور همه فعالیت‌های صورت گرفته باشد. او البته تمام واحدها را نیز موظف کرد در انجام این ماموریت با ملکی تبار هماهنگ باشند و امکانات لازم را در اختیار او قرار دهند.

او در سومین اقدام با صدور پیامی بر صیانت از حقوق داوطلبان تاکید کرد؛ هرچند او در این پیام بار دیگر اعلام کرده بود «ظرفیت‌های پزشکی در دانشگاه آزاد اسلامی محدود و تابعی از امکانات موجود در دانشگاه اعم از آزمایشگاه، بیمارستان و کلاس‌های تخصصی و اعلام ظرفیت مجاز توسط وزارت بهداشت، است.» با این حال بنابر رسالت دانشگاه که پاسخگویی به دانشجویان است، خود و مسئولان را موظف کرد تمام امکانات و ظرفیت‌های خود را برای حل این مشکل به کار گیرند. سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی مطالبه داوطلبان رشته‌های پزشکی را «بحق» دانسته و کارشناسان خبره را مامور کرد با نظارت مراجع عالی دانشگاه مجددا به‌صورت شبانه‌روزی تمام نتایج را براساس انتخاب‌های داوطلبان مورد بررسی قرار دهند تا حقی از هیچ داوطلبی ضایع نشود. او به مرکز بازرسی و رسیدگی به شکایات و مرکز حراست دانشگاه هم ماموریت داد تمام جوانب را بررسی کرده و با خاطیان و مسببان احتمالی، در اسرع وقت برخورد کند.

طهرانچی در روز معارفه سرپرست دانشگاه استان تهران و واحد تهران مرکزی فرصت را مناسب دید تا بار دیگر بر صیانت از حقوق داوطلبان پزشکی تاکید کرده و به معاونان و مسئولان دانشگاه بگوید تا مشکل این دانشجویان حل نشده است، نباید از آن غافل شوند. طهرانچی «منافع مردم» را بر «منافع سازمان» ارجح دانست و خبر داد برخی از مدیران ناکارآمد را که منجر به چنین اتفاقی شده‌اند برکنار کرده است تا همه بداندند دانشگاه آزاد اسلامی با کسی تعارف ندارد. او گفته بود: «اتفاقی که در حوزه پزشکی افتاد، منجر به برکناری مدیران ناکارآمد شد و دلیل ایجاد این مشکل آن بود که برخی واحدها در ظرفیت ذخیره تا جایی که می‌توانستند دانشجوی ثبت‌نام کردند و فقط به منافع واحد خودشان توجه داشتند نه منافع مردم و سازمان».

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی روز دوشنبه هم تا پاسی از شب با تیم معاونانش مشغول حل و فصل مشکلات داوطلبان علوم پزشکی بود و در جلسه ویدئوکنفرانس زنده با روسای واحدهای استان‌های دانشگاه، مشکلات این دانشجویان را بررسی کرد.

طهرانچی دیروز هم محمدرضا مهرداد فر را به‌عنوان سرپرست اداره کل آزمون‌سازی و فنی و آمار مرکز سنجش و پذیرش دانشگاه منصوب کرد تا با بهره‌گیری از توانمندی‌ها و سرمایه‌های انسانی دانشگاه در حوزه سنجش و پذیرش تمام توان و کوشش خود را در این سازمان به کار گیرد. او همچنین در حکم دیگری بهروز طهماسب کاظمی را جهت پاسخگویی امور مرتبط با مرکز سنجش و پذیرش تا تعیین سرپرست جدید، به‌عنوان «مسئول تمشیت امور مرکز سنجش و پذیرش دانشگاه» منصوب کرد.

یادداشت

ماجرای توثیت مشاور و لیعهد امارات درباره دانشگاه آزاد اسلامی چه بود؟

سرعت تحولات در دنیای رسانه‌ای امروز بسیار بالاست، به‌حدی که گسترش رسانه‌های خرد در شبکه‌های مجازی عرصه را برای رسانه‌های بزرگ پیچیده کرده است؛ حالا یک توثیت می‌تواند محل بحث و نظر و ارجاع قرار گیرد تا حدی که خبرگزاری‌ها و مطبوعات که باید صحت خبر را مدنظر اصلی خود قرار دهند نیز به اشتباه و خطا می‌افتند. این اتفاق، روز گذشته با خبرسازی پیرامون دانشگاه آزاد اسلامی رخ داد و صرفا با ادعای بدون سند فردی در شبکه‌های اجتماعی، دوباره فضا سازی‌ها علیه این دانشگاه شکل گرفت و برخی خبرگزاری‌های رسمی در خوش‌بینانه‌ترین حالت -اگر نگوئیم به‌دلیل رویکردهای سیاسی برای هجمه به دانشگاه آزاد اسلامی- نیز دچار خطا شدند.

ماجرای این قرار است که اکانت منتسب به «عبد الخالق عبدالله»، مشاور ولیعهد ابوظبی که چندی پیش با دفاع از حمله تروریستی اهواز خبرساز شده و جمهوری اسلامی را به انجام حملات بیشتر تهدید کرده بود، ادعا کرد به همایش دانشگاه آزاد اسلامی دعوت شده است. او در حساب کاربری خود تصویری از پوستر دانشگاه آزاد اسلامی منتشر کرد و مدعی شد: «باور می‌کنید یا نه؟ بعد از اینکه یکی از مقام‌های ایران، یک دانشگاه اماراتی را تهدید کرد و گفت که او از نوشته خود پشیمان خواهد شد، من برای شرکت در همایش بین‌المللی ظرفیت انقلاب اسلامی به تهران دعوت شده‌ام. چه توصیه‌ای دارید؟» پس از او کاربر دیگری با باز نشر توثیت عبد الخالق عبدالله مدعی شد: «عبد الخالق عبدالله و مواضعش درباره حادثه تروریستی اهواز را یادتان هست؟ او حالا برای شرکت در نشست علمی از سوی دانشگاه آزاد اسلامی به تهران دعوت شده است.» واکنش‌ها به این ادعا هم ذیل این مطلب قابل توجه بود. برخی بدون بررسی، فرض را بر صحت موضوع گذاشتند و برخی دیگر با بیان قابل باور نبودن این ادعا، از انتشار دهنده این توثیت خواستند اگر سندی برای صحت این ادعا دارد، منتشر کند که البته این سند منتشر نشد.

با این همه خبرنگار روزنامه «فرهیختگان» کسب اطلاع کرد که دانشگاه آزاد اسلامی قرار است به‌مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی همایش بین‌المللی «ظرفیت انقلاب اسلامی، کارآمدی و کارنامه نظام جمهوری اسلامی ایران» را در پهن ماه سال جاری برگزار کند، اما تاکنون برای هیچ فردی دعوت‌نامه‌ای ارسال نشده و آنچه منتشرشده، اطلاعیه برگزاری این همایش است.

نگاهی به تصویر منتشرشده نشان می‌دهد صرفا محورهای ۶ گانه همایش «مبناشناسی و اهداف انقلاب اسلامی»، «فرهنگ و اجتماع»، «سیاست، امنیت و دفاع»، «اقتصاد، صنعت، تجارت و کشاورزی»، «آموزش و تحقیقات» و «چالش‌های پیش‌رو» اعلام‌شده و از افراد خواسته‌شده است مقالات خود را تا ۲۱ نوامبر ۲۰۱۸ (۳۰ آبان ۹۷) به آدرس دبیرخانه جشنواره ارسال کنند.

در همین رابطه صالح اسکندری، مدیرکل رسانه‌های دانشگاه آزاد اسلامی نیز در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، ضمن تکذیب این خبر گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی هیچ فردی را برای حضور در همایش بین‌المللی «ظرفیت انقلاب اسلامی، کارآمدی و کارنامه نظام جمهوری اسلامی ایران» دعوت نکرده است. برای ارسال مقالات به همایش پوستر طراحی و در سطح منطقه پخش شده و این پوستر به‌معنای دعوت‌نامه نبوده است.»

اسکندری با بیان اینکه تنها فراخوان جشنواره اعلام شده است، گفت: «اطلاع‌رسانی تنها در حد فراخوان برای ارسال مقالات بوده است.»

او با تاکید بر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی از هیچ فردی برای حضور در این همایش بین‌المللی دعوت نکرده است، گفت: «هیچ دعوتی هنوز انجام نگرفته است و تنها پوستر همایش برای دریافت مقالات منتشر شده و در داخل و خارج کشور در اختیار همه قرار گرفته است و ارسال یک پوستر به‌معنای دعوت از شخص خاصی نیست.»